

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
ROMĖNŲ PRIVATINĖ TEISĖ	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. habil. dr. Vytautas Nekrošius Kitas (-i): asist. dr. Jurgis Bartkus, asist. dr. Šarūnas Šavėla, lekt. Renata Papšytė, lekt. Aurelija Šerniūtė, jaun. asist. Kornelija Krutulytė	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Privatinės teisės katedra, Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 311 kab., tel. (8 5) 2366170, el. paštas: ptkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišri	2 (pavasario) semestras	Lietuvių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
4	114	43	71

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Siekama suteikti sistemingų žinių apie bendrąsias privatinės teisės kategorijas ir jų tarpusavio sąsajas, Europos ir daugelio kitų pasaulio valstybių šiuolaikinės privatinės teisės sistemos pagrindus, ugdyti gebėjimą suvokti romėnų privatinę teisę kaip bendrąją šiuolaikinės privatinės teisės teoriją, taip pat aiškinti ir taikyti romėnų privatinės teisės svarbiausias nuostatas ir principus (teisingumas, humaniškumas, sąžiningumas, protingumas, šalių autonomijos, sutarčių laisvės ir kt.). Dalyko studijų metu taip pat siekiama suteikti įgūdžių, padėsiančių studentams pagrįstai vartoti lotyniškas sąvokas teisiniame diskurse, suprasti pagrindinius lotynų kalbos sistemos bruožus ir išmokyti savarankiškai dirbti su lotyniškais romėnų teisės šaltiniais.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - įgis sistemingų žinių apie bendrąsias privatinės teisės kategorijas ir jų tarpusavio sąsajas, įsisavins teisės dogmatikos postulatus;	Paskaitos (pagrindinė medžiaga išdėstoma per paskaitas, vyrauja probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos)	Egzaminas raštu (atviri klausimai) bei kaupiamasis vertinimas už tarpinį atsiskaitymą (uždarojo tipo klausimai) bei darbą per pratybas.
- išsiugdys normatyvų ir sisteminių požiūrį į privatinę teisę bei su ja susijusius reiškinius;	Paskaitos (pagrindinė medžiaga išdėstoma per paskaitas, vyrauja probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos)	Egzaminas raštu (atviri klausimai) bei kaupiamasis vertinimas už tarpinį atsiskaitymą (uždarojo tipo klausimai) bei darbą per pratybas.
- suvoks skirtingų privatinės teisės institutų sąveikos principus, juos skiriančius požymius;	Paskaitos (pagrindinė medžiaga išdėstoma per paskaitas, vyrauja probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius	Egzaminas raštu (atviri klausimai) bei kaupiamasis vertinimas už tarpinį atsiskaitymą (uždarojo tipo

	argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos)	klausimai) bei darbą per pratybas.
- gebės paaiškinti bendruosius privatinės teisės sistemos funkcionavimo dėsningumus;	Paskaitos (pagrindinė medžiaga išdėstoma per paskaitas, vyrauja probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos)	Egzaminas raštu (atviri klausimai) bei kaupiamasis vertinimas už tarpinį atsiskaitymą (uždarojo tipo klausimai) bei darbą per pratybas.
- gebės operuoti pagrindinėmis privatinės teisės kategorijomis bei identifikuoti jų sąsajas su svarbiausiomis teisės sampratomis;	Paskaitos (pagrindinė medžiaga išdėstoma per paskaitas, vyrauja probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos)	Egzaminas raštu (atviri klausimai) bei kaupiamasis vertinimas už tarpinį atsiskaitymą (uždarojo tipo klausimai) bei darbą per pratybas.
- įgis privatinės teisės teisinių tekstų aiškinimo ir teisinio kvalifikavimo pradmenis, išmoks savarankiškai dirbti su lotyniškais tekstais;	Paskaitos (pagrindinė medžiaga išdėstoma per paskaitas, vyrauja probleminis, kritinis medžiagos pateikimo būdas), pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos)	Egzaminas raštu (atviri klausimai) bei kaupiamasis vertinimas už tarpinius atsiskaitymus (uždaro ir atviro tipo klausimai; gramatinės užduotys) bei darbą per pratybas.
- žinos pagrindines romėnų privatinės teisės sąvokas lotynų kalba, gebės pagrįstai analizuoti ir komentuoti šių sąvokų vartosenos pavyzdžius, atsižvelgdamas į pagrindines lotynų kalbos sistemos ypatybes;	Pratybos (probleminis dėstymas, rinktinių tekstų, sąvokų ir vartosenos pavyzdžių analizė, grupės diskusija), savarankiškas darbas (literatūros studijos, praktinės teisės diskursui pritaikytos lotynų k. užduotys)	Tarpinis atsiskaitymas (uždaro ir atviro tipo klausimai; gramatinės užduotys).
- gebės diskutuoti, išsakyti nuomonę romėnų privatinės teisės klausimais, etiškai vertins kitų išdėstytą nuomonę;	Pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos)	Kaupiamasis vertinimas už darbą per pratybas.
- įgis mokymosi gebėjimų, būtinų tolesnėms savarankiškoms studijoms.	Pratybos (grupės analizė, studentai skatinami analizuoti ir vertinti konkuruojančius argumentus, ugdomi studentų savarankiško darbo gebėjimai, vyksta konsultacijos), savarankiškas darbas (literatūros studijos, praktinės lotynų k. užduotys užduotys)	Egzaminas raštu (atviri klausimai) bei kaupiamasis vertinimas už tarpinius atsiskaitymus (uždaro ir atviro tipo klausimai; gramatinės užduotys) bei darbą per pratybas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos*	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Romėnų privatinės teisės sistema, šaltiniai, recepcija bei įtaka šiuolaikinei Europos privatinės teisės sistemai.	2 +	(2)		1			5	7	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas.

2. Lotynų kalbos ir romėnų teisės sąsajos: lotynų kalba teisėje ir lotynų kalbos taikymas bei kalbinis kontekstas Gajaus „Pamokymuose“.	2			2			4	7	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas.
3. Lotyniškos romėnų privatinės teisės sąvokos, vartosenos pavyzdžiai, daiktavardžio sistema, daiktavardžių ir būdvardžių derinimas: <i>ius</i> ir vediniai, <i>lex</i> ir vediniai, <i>fas</i> , <i>nefas</i> , <i>iustitia</i> ir vediniai, <i>ratio legis</i> , <i>intentio legis</i> , <i>persona</i> , <i>civis</i> , <i>status</i> , <i>familia</i> , <i>peculium</i> , <i>pactum</i> , <i>contractus</i> , <i>negotium</i> , <i>consensus</i> , <i>dissensus</i> .	2			2			4	7	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas, praktinės užduotys.
4. Lotyniškos romėnų privatinės teisės sąvokos ir veiksmazodžio pagrindinės formos, dalyvių sudarymas: <i>pendere</i> , <i>servare</i> , <i>cogere</i> , <i>agere</i> , <i>ferre</i> , <i>facere</i> .	2			2			4	7	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas, praktinės užduotys.
5. Romėnų privatinės teisės subjektai.	(3)			1			4	7	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas.
6. Šeimos ir paveldėjimo teisė.	(3)			1			4	8	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas.
7. Civilinis procesas Romoje. Ieškiniai.	(3)			1			4	8	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas.
8. Daiktinė teisė.	(3)			2			5	10	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas.
9. Prievolinė teisė.	(3)			2			5	10	Literatūros studijos, medžiagos įsisavinimas.
Iš viso	25	4		14			43	71	

* Jeigu paskaitų valandos nurodomos skliaustuose, užsiėmimai vykdomi nuotoliniu asinchroniniu būdu – studentams paprastai pateikiami iš anksto paruošti paskaitų garso / vaizdo įrašai arba specialiai susisteminta vientisa rašytinė mokymosi medžiaga.

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas pratybų metu	10	Semestro metu	Iki 1 balo už darbą pratybose (už teisingus atsakymus į užduodamus klausimus raštu ir žodžiu, dalyvavimą diskusijose ir kt. užduotis). Pratybų lankomumas privalomas. Studentai dėl objektyvių ir pateisinamų priežasčių negalėję dalyvauti pratybose ir tarpiniuose atsiskaitymuose, už juos turi atsiskaityti iki egzamino dienos pratybas vedančio dėstytojo nurodytu (budėjimo) laiku.
Lotynų kalbos tarpinis atsiskaitymas	20	Semestro metu	Iki 2 balų už tarpinį atsiskaitymą raštu. Tarpinis atsiskaitymas vertinamas 10 balų sistemoje, gautas vertinimas dauginamas iš 0,2. Tarpinis atsiskaitymas sudarytas iš dviejų dalių: 1) Max. 5 balai – teisinės sąvokos, terminai ir jų kalbinis kontekstas: tiek atvirojo, tiek uždarojo tipų klausimai. 2) Max. 5 balai – lotynų k. gramatikos pagrindai: sąvokų linksniavimas, gramatinių formų nustatymas, teisinių sąvokų linksniai, linksnų pritaikymo užduotys. Neigiamai įvertintas tarpinis atsiskaitymas (0–4 balai) neperrašomas, gautas įvertinimas pridodamas prie galutinio dalyko įvertinimo, jeigu egzaminas įvertinamas teigiamai.

Romėnų privatinės teisės tarpinis atsiskaitymas	20	Semestro metu	Iki 2 balų už tarpinį atsiskaitymą raštu, atsakant į 20 vienodos vertės uždarojo tipo klausimų (galimas vienas teisingas atsakymas) ir 1 atviro tipo klausimą. Tarpinis atsiskaitymas vertinamas 10 balų sistemoje, gautas vertinimas dauginamas iš 0,2. Uždaro tipo kiekvieno klausimo vertė – 0,4 balo, o atviro tipo klausimo vertė – 2 balai. Vertinant atsakymus į uždaro tipo klausimus atsižvelgiama į gebėjimą pasirinkti teisingą atsakymo variantą. Vertinant atsakymą į atviro tipo klausimą atsižvelgiama į studento gebėjimą tiksliai, aiškiai ir išsamiai atsakyti į pateiktą klausimą, remiantis studijuotais romėnų privatinės teisės šaltiniais. Neigiamai įvertintas tarpinis atsiskaitymas (0–4 balai) neperrašomas, gautas įvertinimas pridodamas prie galutinio dalyko įvertinimo, jeigu egzaminas įvertinamas teigiamai.
Egzaminas	50	Dalyko studijų pabaigoje	Iki 5 balų už egzaminą raštu. Studentams pateikiami keturi vienodos vertės atviro tipo klausimai. Vertinant kiekvieną atsakymą atsižvelgiama į studento gebėjimą tiksliai, aiškiai ir išsamiai atsakyti į pateiktą klausimą, remiantis studijuotais romėnų privatinės teisės šaltiniais. Egzaminas vertinamas 10 balų sistemoje, gautas įvertinimas dauginamas iš 0,5. Egzaminą galima laikyti tik atsiskaičius už darbą pratybų metu ir už abu tarpinius atsiskaitymus. Galutinis dalyko įvertinimas gaunamas prie egzamino metu gauto balo (max. 5 balai) pridėjus už tarpinius atsiskaitymus gautus balus (max. 4 balai) ir darbo pratybų metu įvertinimą (max. 1 balas). Kaupiamasis balas, kurį sudaro tarpinių atsiskaitymų metu surinkti balai (max. 4 balai) ir darbo pratybų metu surinktas įvertinimas (max. 1 balas), yra sumuojamas su egzamino balu (max. 5 balai) tik tuo atveju, jeigu egzamino raštu dalis yra įvertinama teigiamai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
VĖLYVIS, S.; MISEVIČIŪTĖ, R. A. (sud. ir vert.)	2016	Imperatoriaus Justiniano Digestai, arba Pandektos. Iustiniani Augusti Digesta, seu Pandectae. 2 ir 3 knygos.		Vilnius: VĮ Registrų centras
VĖLYVIS, S.; JONAITIS, M. (sud. ir vert.)	2012	Gajaus Institucijos. Gaii Institutiones		Vilnius: VĮ Registrų centras
VELIČKIENĖ, A. T.	2010	Lotynų kalba (vadovėlis teisininkams)		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
VĖLYVIS, S.; MISEVIČIŪTĖ, R. A. (sud. ir vert.)	2010	Imperatoriaus Justiniano Digestai, arba Pandektos. Iustiniani Augusti Digesta, seu Pandectae. 1 knyga (I–XXII skyriai)		Vilnius: VĮ Registrų centras
NEKROŠIUS, I.; NEKROŠIUS, V.; VĖLYVIS, S.	2007 (1999)	Romėnų teisė		Vilnius: Justitia
NICHOLAS, B.	1976	An Introduction to Roman Law		Oxford University Press
KUZAVINIS K.	2007	Lotynų–lietuvių kalbų žodynas. 2-oji patikslinta ir papildyta laida.		Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas. Elektroninis žodyno variantas: https://www.flf.vu.lt/inst

				itutai/arksi/struktura/kfk/ lotynu-lietuviu-kalbu- zodynas
VĖLYVIS, S.; JONAITIS, M.	2007	XII lentelių įstatymai ir jų komentaras: metodinė mokymo priemonė		Vilnius: Teisinės informacijos centras
Papildoma literatūra				
BERMAN, H. J.	1999	Teisė ir revoliucija: Vakarų teisės tradicijos formavimasis		Vilnius: Pradai
EPSTEIN, R. A.	2024	The Natural Law Origins of Private and Public Law	205	New York University Journal of Law and Liberty
DARI-MATTIACCI, G.; KEHOE, P. (red.)	2020	Roman Law and Economics: Institutions and Organizations Volume I (Oxford Studies in Roman Society & Law)		Oxford University Press
DARI-MATTIACCI, G.; KEHOE, P. (red.)	2020	Roman Law and Economics: Volume II: Exchange, Ownership, and Disputes (Oxford Studies in Roman Society & Law)		Oxford University Press
DU PLESSIS, P. J.; ANDO, C.; KAIUS, T. (red.)	2016	The Oxford Handbook of Roman Law and Society (Oxford Handbooks)		Oxford University Press